

Jukka Pakkanen

HOTELLI

Destino

Jukka Pakkanen

Hotelli Destino

SAGA Egmont

Hotelli Destino

Cover image: Shutterstock
Copyright © 1983, 2021 Jukka Pakkanen and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726930771

1st ebook edition
Format: EPUB 2.0

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com
Saga Egmont - a part of Egmont, www.egmont.com

Vuosia sitten, loppukesällä illansuussa minä astuin junasta Spalenzan asemalle.

Nyt ensilumi rapisee ikkunaan ja putoaa kylmään maahan. Anna sanoo jotain unissaan, kääntyy minuun päin. Hiuksia valahtaa hänen silmäluomilleen, hän sipaisee niitä, koskettaa huuliaan, ne avautuvat vähän. Aamuun on kolme tai neljä tuntia. Työni odottaa virastossa. Se rauhoittaa minua.

Katselen Annan kasvoja, vaaleita hiuksia kalpealla otsalla, kapeiksi huuliksi kaartuvia poskia ja leukaa. Minä en tiedä hänen unistaan. Nousen sängystä ja menen työhuoneeseeni. Panen pöytälamppuun valon. Otan savukkeen. Vedän laatikon auki ja siirrän monisteliuskan taas kerran eteeni.

TOTUUDEN HETKI...

Savuke jää sytyttämättä huulilleni, silmät painuvat kiinni.

Helteinen kaupunki... meren autereessa leijuvat laivat... hohtava taivas vuorten yllä...

Vasta kun muistaa, voi unohtaa.

I

Spalenzan aseman kello oli suuri ja pyöreä, siinä oli valkea taulu ja selkeät mustat numerot, se oli oven yläpuolella kiinni kahdella metallitangolla. Tangoista oli maalia kulunut ja ruoste täplitti metallia.

Kuinka voin muistaa?

Otin valokuvan heti junasta astuttuani.

Sillä voi olla merkitystä, tuumin — ja mitä valokuvaaja tekee ellei käytä kameraansa.

Kuva on kadonnut, mutta olen varma että otin sen.

Kello oli kuuden ja seitsemän välillä, ehkä lähempänä seitsemää, muistan viisarien olleen päällekkäin alhaalla. Minuuttiviisari nytkähti ja räpsähdys kuului hiljaisessa illassa. Laskin kameran rinnalleni. Vuoret kohosivat kellon takana sinertävänharmaina, ja sumua leijui niiden yllä, vai oliko se pilveä? Heikkoja valoja rinteillä, taloja, taloryhmiä. Vuoret olivat kaukana ja kuitenkin kuin kaupungissa, ja taivas tummui niitten yllä.

Panin kameran laukkuun, toisen ja pienemmän, kiinteäobjektiivisen viereen. Laskin käteni tekonahkaisen kannen päälle ja sivelin lukon solkea, kiiltävää metallia, uurteita ja kohoumia. Käännyin kohti aseman ovea, kello liukui ylläni, räpsähti, ja unohtui.

Se on siellä yhä. Se kello on kiinni tangoissaan, joitten pinnasta ruoste on vuosien kuluessa syönyt maalia, ja minuuttiviisari on liukunut tuntiviisarin ylitse.

Kaikki siellä on kuin silloin. Vuorilla himertävät valot, yöksi pimenevä taivas. Minuuttiviisari räpsähtää ja joku kuulee sen, kävelee sen alta kuin minä silloin.

Odotushalli oli pieni ja kapea, pari penkkiriviä ja muutama tuhkakuppi jalustallaan, lehteä lukeva mies.

Rakennus laajeni. Tulin tasanteelle, mistä leveät portaat pudottivat syvälle alas. Halli oli valtava, avara ja kaikuva, tummaa jykevää kiveä, korkeampi kuin mikään tuntemani, mikään unessa näkemäni halli, suurempi

sitäkin, joka odottaa alinomaan jakautuvien portaitten takana palatsin loisteliaana ullakkona, ja sitten se on hiljainen ja hämärä vintti, jonka sementtilattialle leijuu hienoa pölyä ja jonka nurkissa lojuu partaisia enkeleitä ja vuosisatojen pyhimyksiksi henkistämiä huoria ja sutenöörejä.

Laskeuduin alas. Kameralaukku heilahteli kylkeeni. Puristin sitä hetken.

Siinä olivat työvälineeni, metallin ja lasin hienot järjestymät, joista minä elin.

Toisella olalla roikkui kevyt laukku, kangasta tai nahkaa. En muista, mitä siinä oli — kai pari vaatekertaa, parranajovälineet, kyniä ja lehtiöitä, muuta sellaista.

Spalenzan karttaa siinä ei ollut, enkä minä aikunut sellaista hankkia.

Hallin avaruuden äärillä näkyi lasinen kupoli, jonka pinnassa taivas valui musteensinisenä kalvona, ja alhaalta, suurista ikkunoista tulvi illan väsyvää valoa.

Minua vastaan nousi tummia naisenkasvoja, häilyviä varjoja miesten kulmien alla. Pitkä nousu portaita ylös väänsi vartalot kummallisiin asentoihin. Miehekkäästi ponnistelevat jalat, naisellisen kevyesti koukistuneet käsivarret ja lanteiden pyörintä väljän hameen alla, hiuksia sipaisevat sormet, silmät jotka vuoret nähdessään painuivat hetkeksi kiinni.

Spalenzan ihmisiä.

Kieli palautui tuttua, kosketteli mieltäni kuin lapsuudesta kumpuavat muistikuvat, jotka voi halutessaan äärettömän lyhyeksi aikaa saada takaisin itselleen, aivan kuin ne olisivat kaikki vuodet pysyneet elämässä mukana, niin ne ovatkin, täyttyvässä muistissa, elämän maljassa, siinä mikä ihmistä ympäröi, missä ihminen on neste ja elämä on ilman paine ja valon kierto maljaa vasten, ja jonakin hetkenä kun pää on hiukan

valahtanut kämmenen varaan ja voipumuksen kosketus avaa muistia ja virtaa ruumiiseen eivätkä silmät ole vielä painuneet kiinni mutta ovat jo menettämässä ympäristönsä hallinnan, sen sekunnin ajaksi pääsee menneisyytensä pieneen huoneeseen, joka on pysynyt siten kalustettuna ja sisustettuna, samanlainen hämäryys, valoa sen verran kuin sitä silloin oli, kun huone huomaamatta liukui menneisyyteen.

Ja kuitenkin tämä kieli tutulta tuntuvine, läikkyvine sanoineen ja lauseineen kuulosti ärsyttävän vieraalta.

Minä olin unohtanut, ja muistin sellaista mitä ei ollut koskaan ollutkaan.

Muistini oli rakentanut taloa, jossa olin nämä vuodet kuvitellut asuvani. Ensimmäinen askel ulos vei talon mennessään.

Mutta ei se ollut tärkeää.

Olin täällä työmatkalla — kuten silloin, vuosia sitten.

Minun piti nyt toisen kerran valokuvata Spalenzan kuuluisa kellotorni.

Olin kadottanut ensimmäiset matkani kuvat ja uudet piti ottaa tilalle. Kun esimieheni ehdotti toista matkaa Spalenzaan, minä hyväksyin sen heti.

Portaat loppuivat, astuin kivilattialle ja kävelin kohti ovea. Korkea ikkuna liukui ylläni, olin kadulla.

Lamppuja syttyi puistoon.

Äkillinen kiihtymys kulki lävitseni.

Kaikki nämä vuodet oli Spalenza odottanut minua.

Palmupuistot ja vanhat koristeelliset talot, laivat meren autereessa, vuorten yllä hohtava taivas. Seisahduin, avasin laukun ja tartuin kamerasta.

Ei, ei vielä.

Astuin puiston suulle. Mereltä virtaava tuuli kahisutti palmujen latvoja ja hedelmätorien makeat tuoksut leijuivat helteisen päivän jäljiltä.

Minä muistin sen.

Muistin ihmiset, spalenzalaiset.

Katua ylittävän mustahattuisen vanhan miehen, leveähelmaisen naisen joka silmiensä pienillä nykäyksillä vastaa miesten nauraviin katseisiin, korkealle kaljuuntuneen ja kiivaasti salkkuaan heiluttavan tummansinipukuisen nuoren miehen, risteykseen seisahduneen ryhmän jossa pieni keltapuseroinen tyttö pitää isoisänsä kädestä ja yrittää puhua tympääntyneelle äidilleen.

Vuosien takaa tuttu elokuva, joka liikahtaa käyntiin.

Otin kameran laukusta. Olin jo säätänyt aukon ja valotuksen — kun muistin.

Hotelli.

Sitä ei ollut minulle varattu.

Olin päättänyt löytää sen itse.

Halusin tavoittaa jotakin ensimmäisen matkani yksinäisyyden ja irrallisuuden hivelevistä tunnoista.

Samasta syystä olin jättänyt hankkimatta kaupungin kartan.

Kun osastoni sihteeri oli ottanut hotellin puheeksi, minä olin siirtynyt heti muihin asioihin. Hetken hän oli ihmetelleyt. Parempi niin kuin kysymykset joihin minä en olisi osannut vastata.

Painoin soljen kiinni ja astuin suuntaan jossa muistelin keskustan olevan.

Silloin räjähti. Jossakin takana.

Olin jo puiston suulla. Tempaisin kameran esiin — ja panin sen takaisin.

Asemarakennuksesta syöksyi kolme tai neljä miestä, mustat vaatteet ja naamiot kasvoilla. Auto oli jo liikkeellä, kun se otti heidät.

Se oli kadonnut, kun poliisiauto ujelsi perään.

Savua tulvi aseman sisältä kuin uunista. Kaksi poliisia yritti hajottaa väkijoukkoa, kolmas etsi silminnäkijöitä. Hätäannus ja kauhu vaimeni alistuneeksi peloksi.

Tämä ei ollut alkua, kertoivat katseet, eikä tämä ollut loppu.

Sen näki poliiseistakin. Yksi kyseli tapahtuneesta vanhalta naiselta, tämä tuijotti avuttomana, poliisin silmät laajenivat ja pää kääntyi puolelta toiselle, kunnes olkapäät kohosivat hitaasti ja kädet laskeutuivat voimattomina. Hän painoi hetken naisen käsivartta, ja kuin tästä kaikesta anteeksipyytäen astui askelen syrjään, ja oli kadonnut.

Savu oli hälvennyt. Asema humisi ääniään, iltatummeni. Astuin puistoon. Meri näkyi palmujen välistä taivasta hiukan vaaleampana. Kävelin ohi penkkien, illan lämpö virtasi keveänä huumauksena jäseniin, äskeinen oli enää heikkoa värinää odotuksen vuossa joka jo vei minua tuleviin päiviin.

Kellotorni liukui mieleeni. Odotuksen nautinto pakotti hetkeksi seisahtumaan.

Kaksi vuorokautta riittäisi, enintään kolme.

Heti työn hoidettuani palaisin kotimaahani.

Kaikki olisi kunnossa, minun asemani Historiallisen viraston Eurooppa-osastossa ennallaan ja virasto yhteiskunnan suoman luottamuksen arvoinen.

Niin minä palvelin yhteiskuntaa.

Kuinka kaukana se oli, se maa ja kansa.

Kuinka pitkiä siellä olivat syksyn sateet ja kuinka hiljaisia kesäyöt.

Suuri ja äänetön maa, jonka rajat olivat ulottumattomissani, silloinkin kun olin siellä. Liian paljon kuulumatonta puhetta ja vetäytyviä katseita. Liian suuri yritys, liian suuri tehtävä kaikille oli minun maani.